

L I G J
Nr. 8928, datë 25.7.2002

**PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË “KONVENTËN PËR NDALIMIN
OSE KUFIZIMIN E PËRDORIMIT TË ARMËVE, TË QUAJTURA KONVENCIONALE, TË
CILAT MUND TË SHKAKTOJNË DËMTIME TË MËDHA OSE PASOJA PA DALLIM”,
GJENEVË, 10 TETOR 1980, SI DHE NË PROTOKOLLET SHITESË TË SAJ**

Në mbështetje të neneve 78, 81 pika 1, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

**I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
V E N D O S I:**

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në “Konventën për ndalimin ose kufizimin e përdorimit të armëve, të quajtura konvencionale, të cilat mund të shkaktojnë dëmtime të mëdha ose pasoja pa dallim”, Gjenevë, 10 tetor 1980.

Neni 2

Republika e Shqipërisë aderon në protokollet shtesë të kësaj Konvente:

1. Protokolli I “Për ciflat e pazbulueshme”, Gjenevë, 10 tetor 1980.
2. Protokolli II “Për ndalimin ose kufizimin e përdorimit të minave, minave-kurthe dhe mjeteve të tjera shpërthyesë”, Gjenevë, 10 tetor 1980, ndryshuar më 3 maj 1996.
3. Protokolli III “Për ndalimin ose kufizimin e përdorimit të armëve zjarrvënësë”, Gjenevë, 10 tetor 1980.
4. Protokolli IV “Për armët verbuese me rreze lazer”, Gjenevë, 10 tetor 1980, ndryshuar më 13 tetor 1995.

Neni 3

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr. 3427, datë 7.8.2002 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA

**MBI NDALIMIN OSE KUFIZIMIN E PËRDORIMIT TË ARMËVE TË QUAJTURA
KONVENCIONALE, TË CILAT MUND TË KONSIDEROHEN SE SHKAKTOJNË DËMTIME TË
MËDHA OSE PASOJA PA DALLIM GJENEVË, 10 TETOR 1980**

Palët e Larta Kontraktuese,

Duke kujtuar se çdo Shtet ka për detyrë, në përputhje me Kartën e Kombeve të Bashkuara, të mos kryejë në marrëdhëniet e tij ndërkombëtare asnjë akt kërcënimi ose përdorimi force kundër sovranitetit, tërësisë tokësore apo pavarësisë politike të ndonjë Shteti ose ndonjë akt tjetër të papajtueshën me qëllimet e Kombeve të Bashkuara,

Duke kujtuar, gjithashtu, parimin e përgjithshëm të mbrojtjes së popullsisë civile nga pasojat e veprimeve ushtarake,

Duke u bazuar në parimin e të drejtës ndërkombëtare që e drejta e Palëve në një konflikt të armatosur për të zgjedhur metodat apo mënyrat e luftës nuk është e pakufizuar dhe në parimin që

ndalon përdorimin në konflikte të armatosura të armëve, predhave, si dhe materialeve të metodave luftarake që shkaktojnë dëmtime masive ose vuajtje të panevojshme,

Duke kujtuar gjithashtu që është e ndaluar të përdoren metoda ose mënyra luftimi që kanë, synojnë apo pritet që të shkaktojnë dëme të mëdha në shtrirje të gjerë territoriale, me afat të zgjatur kohor, si dhe me dëmtime të theksuara të mjedisit natyror,

Duke konfirmuar vendosmërinë e tyre që në çështjet që nuk parashikohen nga kjo Konventë dhe nga protokollet e saj shtesë ose nga marrëveshje të tjera ndërkombëtare, popullsia civile dhe palët ndërluftuese do të mbeten përherë nën mbrojtjen dhe autoritetin e parimeve të së drejtës ndërkombëtare që rrjedhin nga tradita e vendosur, nga parimet e humanizmit dhe imponimi i ndërgjegjes politike,

Duke dëshiruar që të kontribuojnë në uljen globale të tensionit, dhënien fund të garës së armatimeve dhe njëkohësisht, në ndërtimin e mirëkuptimit e mirëbesimit midis Shteteve dhe, për pasojë, në realizimin e aspiratës së të gjithë popujve për të jetuar në paqe,

Duke njohur rëndësinë e realizimit të çdo përpjekjeje, e cila mund të kontribuojë përparimin drejt çarmatimit të përgjithshëm dhe përfundimtar, nën kontrollin e rreptë dhe të efektshëm ndërkombëtar,

Duke ripohuar nevojën për të vazhduar kodifikimin dhe zhvillimin progresiv të rregullave të së drejtës ndërkombëtare që aplikohen në një konflikt të armatosur,

Duke pasur dëshirën për të ndaluar ose kufizuar për më tej përdorimin e disa armëve konvencionale dhe duke pasur besimin se rezultatet pozitive të arritura në këtë kuadër mund të lehtësojnë dialogun kryesor mbi çarmatimin me synim dhënien fund të prodhimit, grumbullimit dhe shtimit të armëve të tilla,

Duke theksuar dëshirën që të gjitha Shtetet të bëhen Palë në këtë Konventë dhe protokollet e saj shtesë, veçanërisht Shtetet me potencial të rëndësishëm ushtarak,

Duke mbajtur parasysh se Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara dhe Komisioni i Kombeve të Bashkuara për Çarmatimin mund të vendosë të shqyrtojë çështjen e zgjerimit të mundshëm të fushës së ndalimit dhe kufizimeve të parashikuara në këtë Konventë dhe në protokollet e saj shtesë,

Duke mbajtur gjithashtu parasysh se Komiteti për Çarmatimin mund të vendosë për të marrë në konsideratë çështjen e adaptimit të mëtejshëm për ndalimin dhe kufizimin e përdorimit të armëve të ashtuquajtura konvencionale,

Ranë dakord për sa më poshtë:

Neni 1

Fusha e zbatimit

Kjo Konventë dhe protokollet e saj shtesë do të zbatohen në situatat që parashikohen në nenin 2, që janë të njëjta me Konventat e Gjenevës të datës 12 gusht 1949 për Mbrojtjen e Viktimave të Luftës, duke përfshirë çdo situatë të përshkruar në paragrafin 4 të nenit 1 të protokollit 1 Shtesë të kësaj Konvente.

Neni 2

Lidhjet me marrëveshjet e tjera ndërkombëtare

Asgjë në këtë Konventë ose në protokollet e saj shtesë nuk do të interpretohet si tërheqje nga detyrimet e tjera të Palëve të Larta Kontraktuese sipas të drejtës ndërkombëtare humanitare të aplikueshme në konfliktet e armatosura.

Neni 3

Nënshkrimi

Kjo Konventë do të jetë e hapur për nënshkrim për të gjitha Shtetet në selinë e Kombeve të Bashkuara në Nju Jork për një periudhë dymbëdhjetë mujore nga data 10 prill 1981.

Neni 4

Ratifikimi, pranimi, miratimi ose aderimi

1. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimi, ose miratimit nga Palët Nënshkruese. Shtetet që nuk kanë firmosur në këtë Konventë mund të aderojnë në të.
2. Instrumentet e ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit do të depozitohen tek Depozituesi.
3. Shprehja e pëlqimit për të pranuar detyrimet që rrjedhin nga ndonjë prej protokolleve që i bashkëngjiten kësaj Konvente do të jetë fakultative për çdo Shtet, me kusht që në kohën e depozimit të instrumentit të saj të ratifikimit, pranimi, miratimit të kësaj Konvente ose aderimit në të, ai Shtet do të njoftojë Depozituesin për pëlqimin e tij për të qenë Palë në dy apo më shumë prej këtyre protokolleve.
4. Në çdo kohë, pas depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimi, miratimit të kësaj Konvente ose të aderimit në të, një Shtet mund të njoftojë Depozituesin për pëlqimin e tij për të pranuar detyrimet e ndonjë protokollit shtesë që ai nuk i ka pasur më parë.
5. Secili protokoll që është i detyrueshëm për një Palë të Lartë Kontraktuese do të jetë për atë Palë pjesë integrale e kësaj Konvente.

Neni 5

Hyrja në fuqi

1. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi gjashtë muaj pas datës së depozitimit të dokumentit të njëzetë të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit.
2. Për secilin Shtet që depoziton instrumentin e ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit pas datës së depozitimit të dokumentit të njëzetë të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit, kjo Konventë do të hyjë në fuqi gjashtë muaj nga data në të cilën ai Shtet ka depozituar dokumentin e tij të ratifikimit, miratimit, pranimi ose aderimit.
3. Secili nga protokollat që i shtohen kësaj Konvente do të hyjë në fuqi gjashtë muaj pas datës në të cilën njëzet Shtete kanë dhënë pëlqimin e tyre për të qenë Palë në të, në përputhje me paragrafët 3 dhe 4 të nenit 4 të kësaj Konvente.
4. Për çdo Shtet që njofton pëlqimin për të qenë Palë në protokoll shtojcë të kësaj Konvente pas datës në të cilën njëzet Shtete kanë deklaruar pëlqimin për të qenë Palë në të, Protokollit do të hyjë në fuqi gjashtë muaj pas datës në të cilën ai Shtet ka njoftuar pëlqimin e tij për të qenë Palë.

Neni 6

Propagandimi

Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër si në kohë paqeje, ashtu edhe në gjatë konflikteve të armatosura, të propagandojnë sa më shumë që të jetë e mundur në vendet e tyre respektive këtë Konventë, si edhe protokollat e saj shtesë në të cilat ato janë Palë dhe, në mënyrë të veçantë, të përfshijnë studimin e tyre në programet e përgatitjes ushtarake, me qëllim që këto dokumente të mund të bëhen të njohura për forcat e tyre të armatosura.

Neni 7

Marrëdhëniet juridike pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente

1. Kur njëra nga Palët në një konflikt nuk është Palë në një protokoll shtesë, Palët e kësaj Konvente dhe të protokollit shtesë do të kenë detyrimet që rrjedhin prej këtyre të fundit në marrëdhëniet e tyre reciproke.
2. Çdo Palë e Lartë Kontraktuese do të ketë detyrimet që rrjedhin nga kjo Konventë dhe çdo protokoll shtesë që është në fuqi për të në çdo situatë të parashikuar nga neni 1, në lidhje me çdo Shtet, i cili nuk është Palë e kësaj Konvente ose e protokollit përkatës shtesë, nëse ky Shtet pranon dhe zbaton këtë Konventë ose protokollin përkatës dhe njofton për të këtë qëllim Depozituesin.
3. Depozituesi duhet të informojë menjëherë Palët e Larta Kontraktuese të interesuara për çdo njoftim të marrë në bazë të paragrafit 2 të këtij neni.
4. Kjo Konventë dhe protokollat e saj shtesë që sjellin detyrime për një Palë të Lartë

Kontraktuese, do të zbatohen në çdo konflikt të armatosur kundrejt asaj Pale të Lartë Kontraktuese të tipit të përshkruar në nenin 1 paragrafi 4 të Protokollit 1 Shtesë të Konventës së Gjenevës të datës 12 gusht 1949 “Për Mbrojtjen e Viktimave të Luftës”:

(a) nëse Pala e Lartë Kontraktuese është gjithashtu palë në Protokollin 1 Shtesë dhe autoriteti që përmendet në nenin 96 paragrafi 3, të atij Protokollit ka marrë përsipër që të zbatojë Konventat e Gjenevës dhe Protokollin 1 Shtesë në përputhje me nenin 96, paragrafi 3, të lartpërmendur, si dhe merr përsipër që të zbatojë konventat e Gjenevës dhe Protokollin 1 shtesë, në përputhje me nenin 96 paragrafi 3 të Protokollit të lartpërmendur, si dhe merr përsipër të zbatojë këtë Konventë dhe protokollet përkatëse shtesë në lidhje me atë konflikt; ose

(b) nëse Pala e Lartë Kontraktuese nuk është Palë në Protokollin 1 Shtesë dhe një autoritet i tipit të përshkruar në nënparagrafin (a) të mësipërm pranon dhe zbaton detyrimet që rrjedhin nga Konventat e Gjenevës dhe nga kjo Konventë dhe protokollet përkatëse shtesë në lidhje me atë konflikt. Një pranim dhe zbatim i tillë do të ketë lidhje me atë konflikt pasojat e mëposhtme:

(i) Konventat e Gjenevës dhe kjo Konventë e protokollet e saj shtesë hyjnë menjëherë në fuqi për palët në konflikt;

(ii) autoriteti i lartpërmendur merr përsipër të njëjtat të drejta dhe detyrime me ato që janë marrë përsipër nga një Palë e Lartë Kontraktuese në Konventat e Gjenevës, kjo Konventë dhe protokollet përkatëse shtesë të saj; dhe

(iii) Konventat e Gjenevës, kjo Konventë dhe protokollet përkatëse shtesë të saj janë njësoj të detyrueshme për të gjitha Palët në konflikt.

Gjithashtu, Pala e lartë Kontraktuese dhe autoriteti mund të bien dakord për të pranuar dhe zbatuar detyrimet që rrjedhin nga Protokollin 1 Shtesë i Konventave të Gjenevës mbi baza reciproke.

Neni 8

Rishikimi dhe amendamentet

1. (a) Në çdo kohë, pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund të propozojë amandamente për këtë Konventë ose për ndonjë protokoll shtesë që sjell detyrime për të. Propozimi për amendamentin duhet t'i komunikohet Depozituesit, i cili do të njoftojë për këtë qëllim të gjitha Palët e Larta Kontraktuese dhe do të kërkojë pikëpamjet e tyre nëse duhet të mbledhet një konferencë e cila të marrë në konsideratë propozimin në fjalë. Nëse shumica, e cila nuk duhet të jetë më e vogël se 18 prej Palëve të Larta Kontraktuese, bie dakord, ai do të thërrasë menjëherë një konferencë ku do të ftohen të gjitha Palët e Larta Kontraktuese. Shtetet që nuk janë Palë në këtë Konventë do të ftohen në konferencë si vëzhgues.

(b) Një Konferencë e tillë mund të bjerë dakord për amendamentet që do të adaptohen dhe do të hyjnë në fuqi në të njëjtën mënyrë si kjo Konventë dhe protokollet shtesë, me kusht që amendamentet e kësaj Konvente të adaptohen vetëm nga Palët e Larta Kontraktuese dhe se amendamentet në një protokoll të veçantë shtesë të adaptohen vetëm nga Palët e Larta Kontraktuese, të cilat kanë pranuar detyrimet e atij Protokollit.

2. (a) Në çdo kohë pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund të propozojë protokolle shtesë që kanë të bëjnë me kategori të tjera të armëve konvencionale, të cilat trajtohen në protokollet shtesë ekzistuese. Çdo propozim për protokoll shtesë duhet t'i paraqitet Depozituesit, i cili duhet të njoftojë për këtë qëllim të gjitha Palët e Larta Kontraktuese, në përputhje me nënparagrafin 1 (a) të këtij neni. Nëse shumica, e cila nuk duhet të jetë më e vogël se 18 Palë të Larta Kontraktuese, bie dakord atëherë Depozituesi duhet të thërrasë menjëherë një konferencë në të cilën do të ftohen të gjitha Shtetet.

(b) Një Konferencë e tillë, me pjesëmarrjen e plotë të të gjitha Shteteve të përfaqësuara në të, mund të bjerë dakord për protokollet shtesë, të cilët do të miratohen në të njëjtën mënyrë si kjo Konventë, do t'i shtohen kësaj të fundit dhe do të hyjnë në fuqi në mënyrën e parashikuar në paragrafët 3 dhe 4 të nenit 5 të kësaj Konvente.

3. (a) Në qoftë se pas një periudhe prej dhjetë vjetësh nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Konvente nuk do të thirret asnjë konferencë në përputhje me nënparagrafin 1 (a) ose 2 (a) të këtij neni, çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund t'i kërkojë Depozituesit që të organizojnë një konferencë në të cilën do të ftohen të gjitha Palët e Larta Kontraktuese për të rishikuar fushën e veprimit dhe zbatimin e kësaj Konvente dhe të protokolleve shtesë si dhe për të shqyrtuar çdo propozim për amendamente të

kësaj Konvente ose të protokolleve ekzistuese. Shtete që nuk janë Palë në këtë Konventë do të ftohen në konferencë me statusin e vëzhguesit. Konferenca mund të bjerë dakord rreth amendamenteve të cilat do të adaptohen dhe që do të hyjnë në fuqi në përputhje me nënparagrafin 1 (b) të mësipërm.

(b) Gjithashtu, në këtë konferencë mund të shqyrtohet çdo propozim për protokolle shtesë që kanë të bëjnë me kategori të tjera armësh konvencionale që nuk trajtohen nga protokollat shtesë ekzistuese. Të gjitha Shtetet e përfaqësuara në konferencë mund të marrin pjesë plotësisht gjatë këtij shqyrtimi. Çdonjëri prej protokolleve shtesë do të miratohet në të njëjtën mënyrë si kjo Konventë, do t'i shtohet asaj dhe do të hyjë në fuqi në mënyrën e parashikuar në paragrafët 3 dhe 4 të nenit 5 të kësaj Konvente.

(c) Kjo Konferencë mund të marrë në konsideratë nëse do të parashikohet mbajtja e një konference të mëvonshme me kërkesën e ndonjë Pale të Lartë Kontraktuese, në qoftë se pas një periudhe të ngjashme me atë që përmendet në nënparagrafin 3 (a) të këtij neni nuk është mbajtur asnjë konferencë në përputhje me nënparagrafin 1 (a) dhe 2 (a) të po këtij neni.

Neni 9 Denoncimi

1. Çdo Palë e Lartë Kontraktuese mund të denoncojë këtë Konventë ose ndonjë nga protokollat e saj shtesë duke njoftuar për këtë qëllim Depozituesin.

2. Një denoncim i tillë do të hyjë në fuqi një vit pas marrjes nga Depozituesi të njoftimit për denoncimin. Megjithatë, në qoftë se me kalimin e këtij afati njëvjeçar Pala e Lartë Kontraktuese që bën denoncimin është e angazhuar në ndonjë prej situatave që përmenden në nenin 1, kjo Palë do të vazhdojë t'u përmbahet detyrimeve të kësaj Konvente dhe protokolleve përkatëse shtesë të saj deri në përfundim të konfliktit të armatosur ose të pushtimit dhe, në çdo rast, deri në përfundimin e operacioneve që lidhen me lirin përfundimtar, riatdhesimin ose rivendosjen në vendin e tyre të personave që mbrohen nga rregullat e së drejtës ndërkombëtare që aplikohen në konfliktin e armatosur. Në rastin e çdo protokollit shtesë që përmban dispozita në lidhje me situatat në të cilat forcat ose misionet e Kombeve të Bashkuara, kryejnë në terrenin në fjalë funksione paqeruajtëse, vëzhgime ose funksione të ngjashme në to, Pala e mësipërme do të ketë këto detyrime deri në përfundimin e këtyre funksioneve.

3. Çdo denoncim i kësaj Konvente do të konsiderohet si i zbatueshëm për të gjitha protokollat shtesë që sjellin detyrime për Palën e Lartë Kontraktuese që bën denoncimin.

4. Çdo denoncim do të ketë efekt vetëm për Palën e Lartë Kontraktuese që e bën atë.

5. Çdo denoncim nuk do të prekë detyrimet që janë marrë përsipër si pasojë e një konflikti të armatosur në bazë të kësaj Konvente dhe protokolleve të saj shtesë nga një Palë e Lartë Kontraktuese që bën denoncimin në lidhje me ndonjë akt të kryer përpara se ky denoncim të bëhet efektiv.

Neni 10 Depozituesi

1. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara do të jetë Depozituesi i kësaj Konvente dhe i protokolleve të saj shtesë.

2. Përveç funksioneve të tij të zakonshme, Depozituesi duhet të informojë të gjitha Shtetet mbi:

(a) nënshkrimet bashkëngjitur kësaj Konvente në pajtim me nenin 3;

(b) depozitimet e instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit të Konventës të depozituara në përputhje me nenin 4;

(c) njoftimet mbi pëlqimin për të pasur detyrimet e protokolleve shtesë në përputhje me nenin 4;

(d) datat e hyrjes në fuqi të kësaj Konvente dhe të secilit prej protokolleve të saj shtesë në përputhje me nenin 5; dhe

(e) njoftimet për denoncim të marra në përputhje me nenin 9 dhe datën e hyrjes së tyre në fuqi.

Neni 11

Tekstet autentike

Origjinali i kësaj Konvente, së bashku me protokollet shitesë, të cilat janë tekste njëllorj autentike në gjuhën arabe, kineze, angleze, franceze, ruse dhe spanjolle, do të depozitohen tek Depozituesi, i cili do t'u transmetojë të gjitha Shteteve kopjet origjinale të certifikuara.